



Obr. 1. Vernisáž výstavy *Z Vídně na sever*. Foto: G. Čočková, 2017.

Obr. 2. Výstava *Z Vídně na sever. Dvě páteřní železniční tratě ČR*. Zleva: autor modelu stanice Český Brod R. Mišánek, autorka výstavy A. Borovcová, sběratel historických pohlednic M. Leštinský, autor trojrozměrných papírových modelů V. Londín, autor kreseb J. Staněk, spoluautor papírových modelů R. Kuvasznica, grafická příprava a realizace výstavy I. Sumec. Foto: J. Polák, 2017.

S projektem NAKI, jehož cílem je právě uchování předmětů kulturní povahy, seznámila účastníky konference Alena Selucká. Druhá část dopoledne patřila opět norské straně. Ingrid Stauerheimová se zabývala analýzou rizik a záchrannými postupy v oblasti norských církevních staveb. Na její referát pak navázala kolegyně Cathrine Lillo Stenbergová, která představila vývoj stabilních hasicích zařízení pro historické interiéry.

Pro zájemce následovala v odpoledních hodinách prohlídka vily Stiassni. Závěrem lze konstatovat, že konference přinesla nové poznatky směřující k dlouhodobé ochraně kulturního dědictví a podtrhla význam požární prevence, která je jedním z pilířů ochrany památkového fondu.

Eva DVOŘÁKOVÁ

Výstava *Z Vídně na sever* mapuje dvě páteřní železniční tratě České republiky

Ve středu 4. října se v ostravském pracovišti Národního památkového ústavu uskutečnila úspěšná vernisáž výstavy *Z Vídně na sever. Dvě páteřní železniční tratě České republiky*.

Výzkum publikovaný prostřednictvím dvou samostatných monografií Aleny Borovcové, *Kulturní dědictví Se-*

verní dráhy císaře Ferdinanda a *Kulturní dědictví Severní státní dráhy* je zprostředkován formou výstavy, která se zaměřuje zejména na první období výstavby a provozu Severní dráhy císaře Ferdinanda a Severní státní dráhy. Ta byla po deseti letech prodána soukromé společnosti. Další stavební vývoj je sledován do doby zestátnění obou společností.

Stavba prvních železnic bývalého Rakouska byla vyvolána soukromou iniciativou i finančními prostředky. První parostrojní železnici habsburské monarchie byla *Severní dráha císaře Ferdinanda*. Směřovala z Vídně na sever, územím Moravy a Slezska k solným dolům u Bochnie v polské Haliči. Program státní železniční sítě schválený v roce 1841 měl zajistit výstavbu nejdůležitějších tratí na náklady státu. Cílem bylo propojení všech rakouských provincií a významných přístavů s Vídní. *Severní státní dráha* vytvořila spojení Vídně s Prahou a napojení na saské železnice. Tratě *Severní dráhy císaře Ferdinanda* a *Severní státní dráhy* se staly páteří železniční sítě České republiky.

Obrazový materiál výstavních panelů doprovází trojrozměrné papírové modely staveb od Vladimíra Londína. Modely zachycují první etapu, kdy stavby na obou drahách navrhoval architekt Anton Jüngling, a následující období typizovaných projektů. Samostatný model železniční stanice Český Brod od autora Radka Mišánce představuje vědeckou rekonstrukci podoby stanice IV. třídy Severní státní dráhy v úseku Olomouc–Praha v roce 1845. Funkci optického telegrafu a počátky signalizace demonstruje model košového návěstidla.

Výstava je instalována ve výstavním prostoru ostravského odborného pracoviště Národního památkového ústavu na adrese Odboje 1, Ostrava – Moravská Ostrava. Veřejnosti je přístupná do 30. října 2018 v pracovních dnech mezi devátou a patnáctou hodinou. Připravena byla rovněž putovní verze výstavy a pracovní listy pro dětské návštěvníky.

Petra BATKOVÁ

Proběhl 6. ročník semináře Památky zahradního a krajinářského umění, jejich historie a současnost v zahradě vily Stiassni v Brně

V Metodickém centru moderní architektury v Brně, které sídlí v areálu prvorepublikové vily Stiassni, proběhl již 6. ročník odborného semináře na téma *Památky zahradního a krajinářského umění, jejich historie a současnost*. Dne 13. července 2017 jej uspořádal Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně. Mediální téma NPÚ pro rok 2017 – Krajina: Kulturní a přírodní dědictví, ovlivnilo také směřování letošního semináře, který byl věnován péči o krajinné památkové zóny, a to z různých úhlů pohledu.

V úvodu setkání pozdravil přítomné ředitel brněnské pobočky NPÚ Zdeněk Vácha. Na něj navázal garant setkání Roman Zámečník, který přiblížil zaměření semináře a krátce pojednal o problematice krajinných památkových zón. Současně připomněl důležité výročí – uplynutí 20 let od zápisu Lednicko-valtického areálu na Seznam světového dědictví. Informoval také o úsilí rozšířit Seznam světových památek v České republice o další světově unikátní kulturní krajinu – návrh její nomináční dokumentace, který nese název *Krajina pro chov ceremoniálních kočárových koní v Kladru-bech nad Labem*, byl již 29. 9. 2017 podán v Centru světového dědictví. Tato nominovaná krajina leží v krajinné památkové zóně Kladrubské Polabí.

V hlavním programu vystoupil státní tajemník Ministerstva kultury Zdeněk Novák s příspěvkem „20 let světovou památkou UNESCO – *Krajinná památková zóna Lednicko-valtický areál*“, ve kterém připomněl mimořádné světové hodnoty areálu a věnoval se také úskalím plynoucím z péče o něj. Na Zdeňka Nováka navázal zahradní a krajinářský architekt a vysokoškolský pedagog Přemysl Krejčířík a pojednal o ukončených a aktuálně k realizaci připravovaných projektech